

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

JAWNE

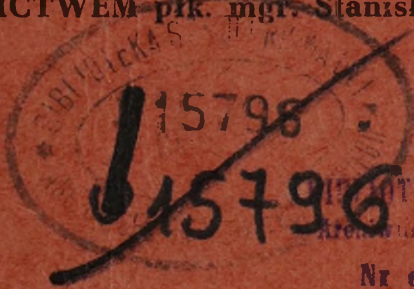
000001

mjr mgr Tadeusz JANUSZ

**ORGANIZACJA I PROWADZENIE
PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ
W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
DLM/DLMSz**

(Skrypt)

OPRACOWANO PRZY WSPÓLUDZIALE OFICERÓW
WYDZIAŁU POLITYCZNEGO 16 DLMSz
POD KIEROWNICTWEM plk. mgr. Stanisława WASILA

40433

BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Archiwum Działu Sztabu Specjalnego
Nr ewid. _____

WARSZAWA

CZERWIEC 1970

40433

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Centimetres
Inches
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

DANES-PICTA.COM

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

JAWNE

~~SECRET~~

~~SECRET~~

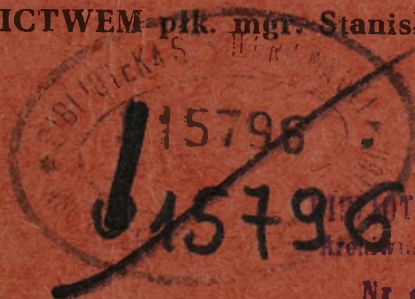
000001

mjr mgr Tadeusz JANUSZ

**ORGANIZACJA I PROWADZENIE
PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ
W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
DLM/DLMSz**

(Skrypt)

OPRACOWANO PRZY WSPÓŁDZIAŁE OFICERÓW
WYDZIAŁU POLITYCZNEGO 16 DLMSz
POD KIEROWNICTWEM plk. mgr. Stanisława WASILA

40433

BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Kierownik Biura Służb Specjalnych

Nr ewid. _____

WARSZAWA

CZERWIEC

1970

40433

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

~~WYJAZDOWE~~
~~WYJAZDOWE~~

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. 1969 nr 17 poz. 85)
podpis

~~WYJAZDOWE~~

Egz. Nr. 0001

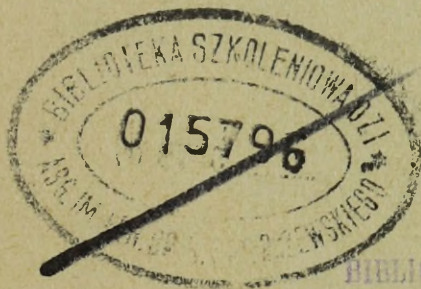
Parcel. pkt 12657p

mjr mgr Tadeusz JANUSZ

"ORGANIZACJA I PROWADZENIE PRACY PARTYJNO-
POLITYCZNEJ W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DLM /DLMSz"

/SKRYPT/

OPRACOWANO PRZY WSPÓŁDZIAŁE OFICERÓW WYDZIAŁU
POLITYCZNEGO 16 DLMSz POD KIEROWNICTWEM
ppłk. ngr. Stanisława WASILA

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG W
Archiwum Działu Zbirów Specjalnych

Nr ewid. _____

WARSZAWA

CZERWIEC

1970 r.

~~40433~~

S P I S T R E Ś C I

W S T Ę P

1. Czynniki określające kierunki, zadania, treść i charakter pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych DLM/DLMSz/.
2. Dokumenty określające kierunki i zadania pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych DLM /DLMSz/.
3. Periodyzacja pracy partyjno-politycznej w DLM /DLMSz/ na tle specyfiki działalności bojowej sztabu i podległych mu jednostek.
4. Specyfika, wymagania i formy pracy wydziału politycznego DLM /DLMSz/ w okresie planowania i organizacji działań bojowych.
5. Wymagania, specyfika i formy pracy wydziału politycznego w okresie dynamiki działań bojowych.
6. Dokumenty prowadzone przez wydział polityczny w działaniach bojowych DLM /DLMSz/.

Załączniki:

- Nr 1 - Dyrektywa szefa zarządu politycznego AL.
Nr 2 - Plan pracy wydziału politycznego DLMSz.
Nr 3 - Referat - meldunek szefa wydziału politycznego DLMSz.
Nr 4 - Dziennik czynności wydziału politycznego DLMSz.

W S T E P

Głównym zadaniem Sił Zbrojnych jest należyte przygotowanie się do prowadzenia wojny. Stąd też naczelnym zadaniem pracy politycznej musi być wnikliwe uwzględnienie wymagań, jakie w zakresie politycznym, wojskowym, moralnym i psychologicznym postawi przed walczącymi współczesna wojna.

Zatem sprawą zasadniczą jest realne, spojrzenie na charakter przyszłej wojny, żywe i twórcze wyobrażenie sobie w oparciu o rozważanie teoretyczne i doświadczenia z ćwiczeń wpływu społecznego pola walki na stan moralno-polityczny żołnierzy.

W wojnie współczesnej, która będzie miała niezwykle ostry politycznie i klasowy charakter, w której mogą być użyte środki o niespotykanej sile rażenia, znaczenie czynnika moralno-politycznego wzrośnie w sposób dotychczas nie notowany.

"W obecnej wojnie zwycięży ta strona, której ludność zdecydowanie i odważnie zniesie wszystkie próby, nie podda się panice i rozpaczy, zachowa wolę walki i zwycięstwa"^{x/}. Stąd też dbałość o wysoki poziom moralno-bojowy i odporność psychiczną wojsk własnych, o przemyślaną i ciągłą pracę polityczną wśród żołnierzy - w najtrud-

x/ Komunist Woorużennych sił 18/1967 r.

niejszych nawet sytuacjach współczesnego pola walki - będzie podstawowym obowiązkiem dowódców wszystkich szczebli jak też aparatu politycznego wojska.

Zasady i kierunki pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych dywizji myśliwskiej, czy też myśliwsko-szturmowej są w zasadzie takie same.

Większość problemów i form pracy jest zbieżna, a pewne różnice o charakterze szczegółowym występują jedynie w treści pracy partyjno-politycznej w związku z otrzymywanymi aktualnie zadaniami. Treść, formy i metody organizowania, a także prowadzenia pracy partyjno-politycznej w dywizjach lotniczych odbiegają dość poważnie od tej samej działalności w wojskach lądowych. Warunkują to pewne specyficzne właściwości lotnictwa występujące szczególnie w czasie działań bojowych, do których należy zaliczyć:

1. Stałą gotowość bojową lotnictwa do natychmiastowego rozpoczęcia działań bojowych z pominięciem okresu przygotowawczego.
2. Działanie LM i LMSz w ramach systemu OPK z możliwością równoczesnych działań na korzyść wojsk lądowych.
3. Bazowanie dywizji lotniczej na kilku lotniskach w stosunkowo dużych odległościach przy zachowaniu ciągłości i centralizacji dowodzenia.
4. Częste przebazowania jednostek lotniczych na

duże odległości, w kilku rzutach, z równoczesnym prowadzeniem działań bojowych.

5. Zasadnicze różnice funkcjonalne poszczególnych specjalności /personel latający, personel techniczny, pododdziały UL i radiotechniczne itp./.
6. Duża wrażliwość lotnictwa i sprzętu lotniczego na działanie środków masowego rażenia i grup dywersyjnych.

Z powyższych właściwości wynika, że w prowadzeniu pracy partyjno-politycznej w jednostkach lotniczych trzeba realizować następujące zadania:

- codzienne i systematyczne przygotowanie stanów osobowych do niezwłocznego wykonania zadań bojowych /a więc należy posiadać stałą gotowość do prowadzenia pracy w warunkach bojowych/;
- organizowanie pracy partyjno-politycznej zapewniającej należyte wykonanie zadań w systemie OPK oraz przygotowanie do działań na korzyść wojsk lądowych;
- koordynowanie działalności wydziału politycznego z przedsięwzięciami sztabu i podległych oddziałów. Właściwe rozmieszczenie aparatu politycznego aktywu partyjnego i młodzieżowego w ugrupowaniach jednostek lotniczych;
- dostosowywanie pracy partyjno-politycznej do specyfiki działania poszczególnych służb i specjalności oraz realizowanych przez nie zadań.

Bezpośrednim organizatorem tej pracy jest

aparatus partyjno-polityczny i on przede wszystkim odpowiada za jej jakość i wyniki. A więc na szczeblu dywizji lotniczej organizatorem i koordynatorem całej pracy politycznej jest wydział polityczny, skupiający organa partyjne, instruktorów pracy młodzieżowej oraz oficerów kierujących pracą organizacyjną i propagandowo-agitacyjną.

Jednakże na równi z aparatem politycznym za stan pracy partyjno-politycznej są odpowiedzialni dowódcy.

Dowódcy z racji swych funkcji mają prawo i obowiązek wnikać w treść prowadzonej pracy, żądając meldunków od podległego aparatus politycznego o stanie moralnym wśród podległych wojsk, a także planowanych i wykonywanych przedsięwzięciach. Ponadto dowódcy są zobowiązani do udzielania wskazówek i wytycznych podległemu aparatowi politycznemu.

Aby dowódcy mogli spełniać taką rolę, muszą znać przede wszystkim ogólne wymagania oraz podstawowe formy i metody pracy partyjno-politycznej, jak również obowiązujące wytyczne nadrzędnych organów partyjno-politycznych. W związku z powyższym, celem niniejszego opracowania jest zapoznanie dowódców i oficerów sztabu lotnictwa operacyjnego z ogólnymi zasadami, treścią oraz niektórymi formami i metodami pracy wydziału politycznego dywizji lotnictwa myśliwskiego /myśliwsko-szturmowego/ w działaniach bojowych.

I. CZYNNIKI OKREŚLAJĄCE KIERUNKI I ZADANIA PRACY
WYDZIAŁU POLITYCZNEGO W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
DLM /DLMSz/

Praca partyjno-polityczna w działaniach bojowych jest przedłużeniem działalności wychowawczej okresu pokojowego stosownie do potrzeb nowej sytuacji. Różni się ona jednak od okresu pokojowego zarówno celami jak też zadaniami i treścią.

W okresie pokojowym praca partyjno-polityczna jako nieodłączna część procesu dydaktyczno-wychowawczego ma na celu:

- zapewnienie wysokiego poziomu wychowania ideowo-politycznego;
- ukształtowanie wysokich walorów moralnych żołnierzy;
- zmobilizowanie do aktywnej postawy w szkoleniu, a zwłaszcza w doskonaleniu umiejętności i nawyków prowadzenia działań bojowych na współczesnym polu walki.

Cele te realizowane są planowo, przy pomocy różnorodnych form i metod działania. Dla osiągnięcia tych celów określone są periodycznie na każdy rok lub okres wyszkoleniowy konkretne kierunki, zadania oraz podstawowe formy i metody szkoleniowo-wychowawcze.

W działaniach bojowych natomiast, gdy funkcja szkoleniowo-wychowawcza wojska zostaje przekształcona w praktyczną działalność bojową

na polu walki to cały wysiłek organizacyjny i wychowawczy, a tym samym i działalność partyjno-polityczna muszą być podporządkowane głównemu celowi - zapewnieniu zwycięstwa nad wrogiem.

W tych warunkach głównym celem i treścią pracy partyjno-politycznej będzie:

- wyjaśnienie celu prowadzonej wojny;
- rozbudzenie uczuć patriotycznych i woli walki z nieprzyjacielem;
- kształtowanie aktywności bojowej, ofiarności, męstwa i bohaterstwa w walce;
- przeciwdziałanie propagandzie wroga prowadzonej w ramach "wojny psychologicznej";
- ✓ - kształtowanie właściwej orientacji polityczno-militarnej;
- wyjaśnienie roli i znaczenia zadań bojowych;
- wskazywanie zasad zachowania bojowego w określonych sytuacjach pola walki;
- prowadzenie propagandy specjalnej wśród wojsk nieprzyjaciela;
- udzielanie pomocy aparatowi zaopatrzenia w zabezpieczeniu potrzeb bytowych żołnierzy;
- rozwijanie pracy propagandowej w celu wymiany doświadczeń z zakresu działań lotnictwa;
- utrzymanie odpowiedniego stanu psychofizycznego personelu latającego.

Podczas działań bojowych nadrzędne organa partyjno-polityczne /dla dywizji lotniczych Zarząd Polityczny Armii Lotniczej/ określać będą

tylko ogólne kierunki i zadania pracy partyjno-politycznej w ważniejszych okresach działań bojowych.

Bazowanie lotnictwa na znacznym obszarze utrudni organom nadrzędnym kierowanie całokształtem pracy partyjno-politycznej w podległych oddziałach i wymagać będzie dużej samodzielności aparatu partyjno-politycznego na tych szczeblach. Dlatego szczegółowe cele, kierunki, zadania oraz treść i charakter pracy partyjno-politycznej w poszczególnych okresach i etapach działań bojowych, Wydziały Polityczne dywizji lotniczych muszą wypracować samodzielnie na podstawie analizy i oceny niżej wymienionych czynników:

- sytuacji polityczno-militarnej w danym okresie działań bojowych;
- rodzaju działań bojowych;
- charakteru zadania bojowego;
- nastrojów i stanu moralno-politycznego wojsk własnych;
- sytuacji moralno-politycznej wojsk nieprzyjaciela;
- nastrojów i postaw obronnych ludności cywilnej w rejonie bazowania lotnictwa.

Każdy z tych czynników może mieć pozytywny lub negatywny wpływ na postawę moralno-bojową żołnierzy. Zależać to będzie w dużej mierze od operatywności dowódców, aparatu politycznego i organizacji partyjnych oraz od umiejętnego doboru przez nich właściwych kierunków, treści, form

i metod oddziaływania partyjno-politycznego.

Sytuacja militarno-polityczna w danym okresie działań będzie bezpośrednio wpływała na wybór kierunków, ustalenie zadań oraz treści i form pracy partyjno-politycznej. Obejmuje ona: przebieg i wyniki działań bojowych walczących stron, położenie i możliwości bojowe wojsk, sytuację ekonomiczno-polityczną w kraju oraz w państwach sojuszniczych i nieprzyjacielskich, postawę moralno-polityczną społeczeństwa własnego, państw sojuszniczych i nieprzyjacielskich na tle wybuchu wojny i przebiegu działań bojowych.

Dowódcy i aparat partyjno-polityczny winni systematycznie poznawać tę sytuację, analizować ją i oceniać jej wpływ na morale i psychikę żołnierzy.

Na tej podstawie organa polityczne związków taktycznych i oddziałów winni przy pomocy odpowiednich form i metod pracy politycznej zapoznawać stany osobowe z tą sytuacją, wyjaśniać jej przyczyny i pokazywać perspektywy.

Najbardziej pozytywne elementy sytuacji militarno-politycznej jak np.: osiągnięte sukcesy bojowe, pozytywne nastroje i postawy własnego społeczeństwa wykorzystywać do pogłębiania uczuć patriotycznych, nienawiści do nieprzyjaciela i wzmaganie aktywności bojowej.

Rodzaj działań bojowych, zależnie od tego czy to będą działania zaczepne, obronne, czy też

odwrotowe wpływa dodatnio /np. przy działaniach zaczepnych/ lub ujemnie /np. przy działaniach odwrotowych/ na stan moralno-psychiczny oraz stwarza odmienne warunki i potrzeby pracy politycznej.

Charakter zadania bojowego również będzie określał specyficzne potrzeby pracy partyjno-politycznej. Każdy rodzaj działań lotnictwa różnił się będzie napięciem sił materialnych i fizycznych, trudnościami organizatorskimi i bytowymi, będzie powodował odmienne skutki fizyczne i moralno-psychiczne żołnierzy. Z pewnością różny będzie wysiłek moralno-bojowy pilotów w czasie rozpoznawania i zwalczania np. punktów oporu, desantów, środków przenoszenia broni raketowo-jądrowej, podczas działań wojsk lądowych niż na pomocniczym kierunku.

Nastroje i stan moralno-bojowy wojsk własnych stanowią podstawowy i najważniejszy czynnik, który określał będzie kierunki, zadania, treść i formy pracy partyjno-politycznej.

W działaniach bojowych nastroje obejmują przejściowy stan psychiczny żołnierzy spowodowany wpływem zachodzących wydarzeń politycznych, ekonomicznych i bojowych, integracji w kolektywie, warunków bytowych i innych, które wytwarzają oraz uzewnętrzniają pozytywne lub negatywne interpretacje tych wydarzeń i reakcje wobec nich.

Ze względu na swe zewnętrzne przejawy nastroje są łatwo dostrzegalne i ulegają permanentnym zmianom

wraz z bodźcami, które je wywołują, ponieważ we współczesnej wojnie wszystkie procesy i wydarzenia przebiegać będą z wielką siłą i szybkością, to również nastroje będą charakteryzować się dużym nasileniem i dość częstymi zmianami. Stan nastrojów będzie bezpośrednio wpływał na stan moralno-bojowy i to zarówno w sensie pozytywnym jak i negatywnym. Szczególny wpływ będzie miał stan nastrojów personelu latającego, od którego bezpośrednio zależy wykonanie zadań przez lotnictwo. Stąd konieczne jest aby dowódcy, oficerowie sztabów i oficerowie polityczni systematycznie i wnikliwie poznawali nastroje podległych wojsk, zwłaszcza personelu latającego, oceniali je i wyciągali z nich wnioski co do kierunków i metod sprawnego oddziaływania politycznego.

Ponadto dowódcy, oficerowie sztabów i organa polityczne winni wyciągać wnioski co do możliwości dalszego wykorzystania bojowego oddziałów lub pododdziałów, zwłaszcza poszczególnych pilotów.

Sytuacja moralno-polityczna wojsk nieprzyjaciela obejmująca stosunek żołnierzy do wojny, stan dyscypliny, stosunki polityczne między żołnierzami różnych narodowości, stosunki między żołnierzami i kadrą, wpływ naszej propagandy i własnego zaplecza oraz nastroje na tle warunków bytowych - będzie istotnym czynnikiem wpływającym na określanie treści pracy partyjno-politycznej.

Podstawą do poznawania tej sytuacji będą wyciągi

z komunikatu rozpoznawczego Zarządu Politycznego AL, materiały przysyłane przez instruktora propagandy specjalnej ZP AL, materiały z komunikatów rozpoznawczych AL, posiadanych przez Wydziały Polityczne materiałów propagandy specjalnej oraz danych z zeznań jeńców i wyników rozpoznania specjalnego.

Wnioski z analizy sytuacji wojsk nieprzyjaciela winny określać nam stopień doświadczenia bojowego pilotów nieprzyjaciela /szczególnie wśród jakich grup pilotów on jest najniższy lub najwyższy/, jakiej narodowości są piloci, jaki jest ich stan moralno-bojowy, jakie przyjąć kierunki, treść i formy propagandy specjalnej wśród nieprzyjaciela. Ponadto wnioski te winny sprecyzować możliwości oddziaływania propagandowego nieprzyjaciela na nasze wojska i potrzeby przeciwdziałania tej propagandzie.

Pod pojęciem nastrojów i postaw obronnych ludności cywilnej w rejonie bazowania lotnictwa należy rozumieć: wpływ działań wojennych na stan moralny i warunki bytowe ludności /straty w ludziach, szkody materialne, orientacja polityczna, zachowanie się/, represje nieprzyjaciela wobec ludności i kierunki jego propagandy, stosunek ludności do wojsk nieprzyjaciela i własnych. Zagadnienia powyższe winny być przez aparat partyjno-polityczny rozpatrywane pod kątem oddziaływania na stan moralno-polityczny wojsk. Na tej pod-

stawie winny być także opracowane kierunki pracy propagandowej z ludnością.

Lotnictwo myśliwsko-szturmowe może być na zlecenie Zarządu Politycznego Frontu użyte do zrzucania na ludność cywilną i wojska nieprzyjaciela bomb agitacyjnych. W tym wypadku zadania dywizji sprowadza się do wykonania zrzutu bomb w określone przez ZP Frontu rejony, natomiast treść ulotek i ich wykonanie należy do kompetencji i obowiązków ZP Frontu.

O wnioskach wypływających z analizy wyżej oznaczonego zagadnienia należy informować na bieżąco dowódcę dywizji i Zarząd Polityczny AL, oraz organizować w miarę możliwości pomoc materialno-bytową dla ludności i prowadzić wśród nich pracę propagandową. Należy tu jednak podkreślić, że nie tylko omówione wyżej czynniki określać będą treść i charakter pracy partyjno-politycznej. Określać ją będą także inne czynniki jak np.: klimat i pogoda, które mogą osłabić działalność lotnictwa i utrudniać wykonywanie przez niego zadań, albo nawet okresowo go unieruchomić. Jednak w każdej sytuacji formy i metody pracy partyjno-politycznej muszą być tak dobrane, aby ich skuteczność była jak największa.

Ażeby można było z powyższych czynników wyciągać prawidłowe wnioski do pracy partyjno-politycznej, określać jej kierunki, zadania i treść stosownie do potrzeb wzmocnienia morale

żołnierzy potrzebna jest ich głęboka znajomość.

Wymienione czynniki poznawane będą przez zainteresowane dowództwo bezpośrednio i pośrednio. Nastroje i stan moralny podległych żołnierzy poznawane będą przez osobisty kontakt dowódców i oficerów aparatu partyjno-politycznego z żołnierzami. Sytuacja i postawy wśród ludności poznawane będą przez bezpośrednie odczucie jej reakcji obrotnej i przy pomocy kontaktów z nią wyznaczanych do tego celu oficerów.

Sytuacja polityczno-militarna poznawana będzie w dużym stopniu na podstawie własnych nasłuchów rozgłośni radiowych naszego kraju i sojuszników. Niektóre dane o sytuacji moralno-politycznej w oddziałach nieprzyjaciela będą zaczerpnięte z bezpośrednich zeznań jeńców i żołnierzy nieprzyjaciela przechodzących na naszą stronę. Znajomość innych czynników zapewnią będą dokumenty przesyłane przez instancje partyjno-polityczne i sztaby nadrzędne.

II. DOKUMENTY OKREŚLAJĄCE KIERUNKI I ZADANIA
PRACY WYDZIAŁU POLITYCZNEGO W DZIAŁANIACH
BOJOWYCH DLM /DLMSz/

Podstawowym dokumentem określającym kierunki i zadania pracy partyjno-politycznej w określonej sytuacji bojowej na szczeblu dywizji, będzie dyrektywa lub zarządzenie Szefa Zarządu Politycznego AL. W niektórych wypadkach wydział polityczny może otrzymać wytyczne bezpośrednio z Zarządu Politycznego Frontu. W takich wypadkach ZP Frontu powiadamia równocześnie ZP AL o wydanych i wysłanych wytycznych do wszystkich czy tylko określonych wydziałów politycznych. Wytyczne takie mogą dotyczyć np.: zrzutu bomb agitacyjnych, wykonania określonej pracy czy akcji.

Dokumenty z ZP AL będą przesyłane zwykle wraz z rozkazem /zarządzeniem/ bojowym, lub zarządzeniem przygotowawczym przed przystąpieniem do organizacji działań bojowych.

W dyrektywie /zarządzeniu/ znajdują się następujące zagadnienia /załącznik nr 1/:

- aktualna sytuacja polityczna i militarna w świecie i na danym teatrze działań bojowych;
- główne zadania i kierunki pracy partyjno-politycznej wśród wojsk własnych w poszczególnych etapach działań bojowych dywizji;

- główne kierunki propagandy specjalnej;
- czas i miejsce składania meldunków o stanie moralno-politycznym podległych wojsk oraz przeprowadzonych i planowanych przedsięwzięciach.

W trakcie wojny w zależności od potrzeb wydział polityczny może również otrzymać Biuletyn /Komunikat/ Informacyjny Zarządu Politycznego AL "O sytuacji politycznej" lub wyciąg z tego biuletynu.

Biuletyn będzie zawierał następujące zagadnienia:

- tło polityczne rozpoczętej wojny;
- sytuację polityczną w obozie nieprzyjaciela i własnym;
- sytuację wewnętrzną kraju;
- osiągnięcia militarne;
- inne zagadnienia rzutujące na sytuację polityczną.

W czasie poważniejszych zmian w układzie sił, wydział polityczny może otrzymać od AL załącznik do Komunikatu Rozpoznawczego sztabu AL dotyczący propagandy specjalnej.

Załącznik ten będzie zawierał następujące dane:

- o sytuacji moralno-politycznej wśród wojsk nieprzyjaciela a szczególnie charakterystykę składu specjalnego;
- charakterystykę polityczną dowódców i ich doświadczenia bojowego a szczególnie pilotów;
- stosunki między przełożonymi a podwładnymi

- oraz między samymi żołnierzami;
- wpływ dotychczasowych działań bojowych i zaplecza na nastroje żołnierzy;
 - reakcja żołnierzy na naszą propagandę;
 - kierunki oraz stosowane formy oddziaływania propagandowego nieprzyjaciela na nasze wojska.

Do dyrektywy Szefa ZP AL mogą być również załączone określone tematycznie załączniki, jak np.:

a/Wytyczne do pracy wśród ludności cywilnej zarówno własnej jak i ludności nieprzyjaciela.

b/Dane polityczno-demograficzne, terenów na których przewidziane są działania bojowe / ze szczególnym uwzględnieniem okolic lotnisk/.

Dane te będą zawierać:

- charakterystykę ekonomiczną;
- przekrój socjalny ludności i stopień jej zorganizowania politycznego;
- charakterystykę partii i organizacji społeczno-politycznych działających na tych terenach;
- rozmieszczenie obozów, więzień, zabytków kulturalnych;
- nastroje ludności oraz jej stosunek do wojsk własnych i przeciwnika.

c/ Inne.

Zarząd Polityczny AL może również przesłać do wydziału politycznego określone instrukcje, wskazówki, metodyczki i poradniki oraz wydruko-

wane czy nagrane na taśmę magnetofonową materiały propagandowo-agitacyjne.

Instrukcje będą dotyczyły form i metod pracy z personelem latającym, pracy z żołnierzami, którzy wyszli z rejonów wybuchów atomowych. Wskazówki będą zawierały zalecenia dotyczące wsparcia obrony i zabezpieczenia zabytków, dóbr kulturalnych, stosunku do ludności cywilnej itp. Metodyczki i poradniki będą obejmowały praktyczne wskazówki dla pilotów, techników, kierowców itp.

Wydrukowane czy nagrane na taśmę magnetofonową materiały propagandowo-agitacyjne będą zawierać wskazówki bezpieczeństwa, zasady postępowania i zachowania bojowego oraz popularyzować bohaterskie czyny żołnierzy.

W niektórych wypadkach, szczególnie w czasie nagłych zmian decyzji do działań bojowych, wydział polityczny będzie otrzymywał wytyczne od ZP AŁ przy pomocy technicznych środków łączności zakodowane przez posiadane i przystosowane do tego tablice rozmównicze.

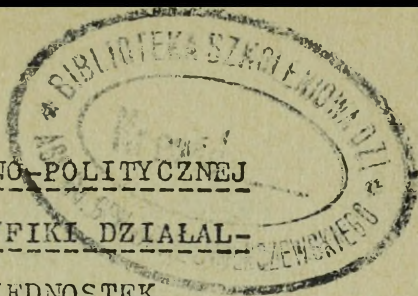
W wyjątkowych wypadkach celem udzielenia wytycznych dla wydziału politycznego Zarząd Polityczny AŁ może delegować oficera, który osobiście omówi zadania oraz udzieli pomocy w ich realizacji.

W oparciu o wymienione dokumenty oraz na podstawie wniosków wynikających z oceny omawia-

nych w I rozdziale czynników, planuje się i organizuje pracę partyjno-polityczną w dywizji w ścisłym powiązaniu ze specyfiką działalności bojowej sztabu i podległych jednostek.

Jednak w warunkach współczesnych działań znamionujących się częstą i szybką zmianą sytuacji, dokumenty ZP AL będą docierać do wydziału politycznego z opóźnieniem, co spowoduje konieczność podejmowania decyzji samodzielnie w oparciu o omawiane w niniejszym opracowaniu czynniki.

III. PERIODYZACJA PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ
W DLM /DLMSz/ NA TLE SPECYFIKI DZIAŁAL-
NOŚCI BOJOWEJ PODLEGLYCH JEDNOSTEK

Aby praca partyjno-polityczna była jak najbardziej skuteczna we wszystkich etapach działań bojowych musi być ściśle powiązana z działalnością bojową sztabu i podległych jednostek. Działalnością bojową nazywamy wszystkie czynności wykonywane przez sztaby i wojska w określonym czasie i przestrzeni, związane z przygotowaniem i prowadzeniem działań.

Każde działanie bojowe, niezależnie od charakteru składać się będzie w zasadzie z dwóch okresów, które różnią się od siebie specyfiką czynności jakie wykonują sztaby i wojska.

Są to okresy:

- planowania i organizacji działań;
- dynamiki działań.

Oprócz tego, szczególnie w lotnictwie będą okresy dłuższe lub krótsze, w czasie których nie będą wykonywane działania bojowe, czy to ze względu na warunki meteorologiczne, czy przerwę operacyjną, potrzebną dla odtworzenia gotowości bojowej jednostek.

Okres planowania i organizacji działań bojowych będzie obejmował:

- wypracowanie decyzji;
- przygotowanie pułków lotniczych do wykonywania

zadań w myśl wypracowanej decyzji;
- organizację zabezpieczenia bojowego.

Okres dynamiki działań będzie zawierał bezpośrednio działanie lotnictwa, mające na celu wykonanie postawionego zadania. Oczywiście zdarza się, że oba te okresy nie są wyraźnie rozdzielone w czasie. Niemniej jednak nawet w tych warunkach, okresy te się wyodrębniają. Specyfika czynności sztabów oraz wojsk w tych okresach jest różna. Zatem do okresów tych muszą być dostosowane formy, metody i treść pracy partyjno-politycznej.

Dlatego też podczas każdego działań bojowych możemy rozróżnić w pracy partyjno-politycznej dwa charakterystyczne etapy związane z okresami działalności bojowej sztabów i wojsk.

Pierwszy etap - obejmuje przedsięwzięcia partyjno-polityczne realizowane w okresie planowania i organizacji działań bojowych.

Drugi etap - obejmuje przedsięwzięcia partyjno-polityczne w czasie dynamiki działań.

W każdym z tych etapów działalności bojowej występują odmienne warunki do pracy partyjno-politycznej. Różne też będą jej potrzeby, treść, formy i metody oraz możliwości jej prowadzenia.

W pierwszym etapie istnieją większe możliwości prowadzenia pracy partyjno-politycznej. Są nawet warunki do przeprowadzenia masowych

form pracy polityczno-propagandowej, jak np.: zebrania, odprawy, wiece, pogadanki, informacje polityczne itp.

W drugim etapie możliwości prowadzenia masowych form pracy politycznej są mniejsze. Stosowanie ich utrudniać będzie duże tempo działań, maksymalne rozśrodkowanie sił i środków, gdyż w tych warunkach zebranie większych grup żołnierzy jest niemożliwe. Stąd konieczność nastawienia się na pracę z małymi grupami żołnierzy i prowadzenie indywidualnej pracy z pilotami. Wymaga to takiego rozstawienia sił aktywu partyjno-politycznego, aby nawet w najmniejszej grupie żołnierzy był ktoś przygotowany do prowadzenia pracy partyjno-politycznej.

W specyfice wojsk lotniczych trzeba pamiętać o maksymalnym wykorzystaniu możliwości prowadzenia pracy politycznej w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych, gdy niemożliwe jest wykonywanie przez lotnictwo zadań w powietrzu. W takich okresach intensywność pracy partyjno-politycznej musi być zwiększona, bowiem bezczynność w działaniach bojowych powoduje rozprzężenie dyscypliny i stwarza przesłanki do naruszenia gotowości bojowej jednostek.

Oprócz wyżej wymienionych etapów, dużego znaczenia nabiera praca polityczna w czasie wykonywania manewru lotniskowego. Współczesne lotnictwo, szczególnie myśliwskie i myśliwsko-szturmowe

cechuje się dużą ruchliwością. Wynika to głównie z tempa współczesnych działań wojsk lądowych, gdyż lotnictwo chcąc wspierać lub osłaniać te wojska musi przegrupowywać się w ślad za nimi, stosownie do możliwości wykorzystania nowych lotnisk. Dlatego też poszczególne pułki lotnicze będą zmianały bardzo często miejsce bazowania /np. bazowanie pułku lotnictwa szturmowego nie powinno znajdować się dalej jak 70-150 km od linii frontu. W związku z tym zachodzi konieczność prowadzenia pracy partyjno-politycznej, szczególnie w przebazowujących się rzutach kołowych. Praca partyjno-polityczna w czasie manewru lotniskowego winna koncentrować się na takich zagadnieniach jak:

- mobilizowanie do sprawnego wykonania zadań związanych z przegrupowaniem i osiągnięciem w nakazanym czasie określonego rejonu;
- wskazywanie zasad bezpieczeństwa jazdy, zachowanie czujności i właściwego stosunku do ludności cywilnej;
- wyjaśnienie znaczenia sposobów i form szybkiego rozwinięcia sił oraz środków na nowych lotniskach celem przyjęcia samolotów i przejęcia dowodzenia.

Reasumując te zagadnienia należy podkreślić, że zakres, formy i metody pracy partyjno-politycznej trzeba będzie ściśle dostosowywać do warunków i potrzeb poszczególnych okresów dzia-

łalności bojowej dywizji i pułków lotniczych bo
tylko wtedy osiągniemy stawiane przed nią cele.

IV. SPECYFIKA, WYMAGANIA I FORMY PRACY WYDZIAŁU POLITYCZNEGO DLM /DLMSz/ W OKRESIE PLANOWA- NIA I ORGANIZACJI DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Praca partyjno-polityczna w okresie planowania i organizacji działań bojowych prowadzona jest w dwóch kierunkach. W kierunku politycznego zabezpieczenia przedsięwzięć związanych z organizacją przygotowywania działań oraz przygotowania aktywu, stanów osobowych i materiałów propagandowo-agitacyjnych do bezpośredniej pracy w czasie dynamiki działań bojowych.

Od skuteczności pracy partyjno-politycznej w tym okresie zależą w dużej mierze wyniki działań bojowych. Stąd też szczególną uwagę przywiązuje się do pracy właśnie w tym okresie.

Okres ten stwarza lepsze możliwości prowadzenia pracy partyjno-politycznej, ze względu na większą ilość czasu, dogodniejsze możliwości organizacji i objęcie nią większych zespołów żołnierzy.

Praca wydziału politycznego dywizji lotniczej podczas planowania i organizacji działań bojowych trwa od chwili otrzymania przez dowódcę dywizji zadania bojowego, do momentu zameldowania decyzji przełożonemu. Szef wydziału politycznego po zapoznaniu się z treścią zadania bojowego i dokumentami przysłanymi przez Zarząd Poli-

tyczny AL podejmuje następujące przedsięwzięcia:

1. Przeprowadza ocenę sytuacji politycznej w oparciu o posiadane rozeznanie nastrojów i stanu moralnego żołnierzy dywizji, wojsk nieprzyjaciela i ludności cywilnej dla wypracowania wniosków oraz ustalenia kierunków, form i metod pracy partyjno-politycznej.

2. Organizuje opracowanie następujących dokumentów:

a/ Plan pracy wydziału politycznego na okres planowania i organizacji działań bojowych;

b/ wytyczne do pracy partyjno-politycznej w jednostkach, które należy przesłać wraz z zarządzeniem dowódcy do podległych jednostek.

3. Przeprowadza odprawę oficerów wydziału politycznego, w czasie której omawia aktualną sytuację polityczno-bojową, zadania dywizji, kierunki pracy partyjno-politycznej, planowane przedsięwzięcia oraz dzieli zadania między poszczególnych oficerów wydziału politycznego.

4. Bierze udział, wspólnie z wyznaczonym oficerem w opracowywaniu referatu - meldunku dla dowódcy dywizji.

Referat - meldunek będzie zawierał ocenę takich zagadnień jak:

- charakterystykę polityczną wojsk przeciwnika i dane polityczno-demograficzne o rejonie działań bojowych;

- dane stanu moralno-politycznego żołnierzy dywizji;
- zamierzenia wydziału politycznego;
- propozycje dotyczące najlepszego wykorzystania sił i środków dywizji dla wykonania postawionych zadań.

Referat - meldunek, szef wydziału politycznego winien przedstawić dowódcy dywizji przed wysłuchaniem referatów - meldunków szefów służb, ponieważ wynikające z niego wnioski, dowódca winien brać pod uwagę przy ocenie propozycji szefów służb co do możliwości wykorzystania sił i środków w działaniach i potrzeb zabezpieczenia bojowego. W niektórych wypadkach przy braku czasu szef wydziału politycznego przedstawia dla dowódcy tylko wnioski wynikające z referatu - meldunku bez jego całokształtowego omawiania.

Taka metoda pracy szefa wydziału politycznego i wymienione wstępne przedsięwzięcia organizacyjne będą w zasadzie typowe dla każdego rodzaju działań, może tylko zmienić się czas przeznaczony na ich wykonanie.

Treść dalszych przedsięwzięć oraz formy i metody ich realizacji będą zawsze zależeć od potrzeb i celów pracy partyjno-politycznej oraz warunków w jakich jest ona prowadzona. Zaś potrzeby, cele i warunki tej pracy zależeć będą od sytuacji polityczno-militarnej w danym okresie wojny, konkretnych nastrojów moralno-politycznych

żołnierzy i ludności cywilnej oraz rodzaju i charakteru zadań bojowych dywizji.

W wypadku, gdy DLM, a nawet DIMSz działa w systemie OPK lub w składzie AL Frontu, głównym celem pracy partyjno-politycznej z chwilą wybuchu wojny będzie:

- wyjaśnienie żołnierzom celów politycznych prowadzonej przez nas wojny, sytuacji politycznej w kraju i na świecie, potrzeb obronnych kraju;
- zmobilizowanie żołnierzy do ofiarnej postawy w obronie ojczyzny;
- zapewnienie sprawnego przeprowadzenia czynności mobilizacyjnych;
- przeciwdziałanie wszelkim formom wojny psychologicznej nieprzyjaciela;
- wyjaśnienie znaczenia stawianych zadań bojowych oraz zasad zachowania i postępowania w różnorodnych, złożonych sytuacjach bojowych.

Dla osiągnięcia wymienionych celów w planie pracy wydziału politycznego winny się znaleźć między innymi takie przedsięwzięcia jak:

- wydanie wytycznych dla aparatu politycznego podległych jednostek;
- wydzielenie sił i środków wydziału politycznego dla zabezpieczenia jak najbardziej skutecznej pomocy dla jednostek;
- włączenie do pracy już wcześniej przygotowanego aktywu partyjnego i młodzieżowego /uruchomienie grup partyjnych i młodzieżowych/;

- opracowanie i rozesłanie do jednostek materiałów informacyjnych i propagandowo-agitacyjnych /Biuletynu Informacyjnego, prasy, ulotek, listu otwartego do żołnierzy, poradników, audycji itp./.

W czasie planowania i organizacji kolejnych działań bojowych dywizji, których realizacja będzie trwała od kilku godzin do 2-3 dób, cele i formy pracy mogą się w zasadzie powtarzać, ale muszą być bardziej szczegółowo precyzowane i realizowane stosownie do specyfiki kształtujących się nastrojów, postaw, zachodzących wydarzeń i charakteru zadań.

Podczas kolejnych działań w treści przedsięwzięć będzie położony większy akcent na mobilizację do jak najlepszego wykonania poszczególnych zadań, a zwłaszcza na wyjaśnianie ich znaczenia, wskazywania zasad zachowania bojowego i postępowania w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w określonych sytuacjach. Stąd w planie pracy lub w dzienniku czynności wydziału politycznego będzie się planować nadal przede wszystkim takie przedsięwzięcia jak:

- opracowywanie i wysyłanie do podległych jednostek doraźnych wskazówek lub wytycznych odnośnie pracy w specyficznych sytuacjach i przy zabezpieczeniu szczegółowych zadań;
- opracowanie i rozesłanie do jednostek ulotek, błyskawic, biuletynów, poradników, poczty polo-

- wej, biuletynów sławy bojowej o treści informacyjnej, agitacyjnej i instruktywnej;
- organizowanie wymiany doświadczeń bojowych pilotów, załóg obsługi technicznej, pododdziałów zabezpieczenia materiałowo-lotniskowego itp.;
 - wykorzystanie wozu propagandowego do transmitowania audycji, odezw i haseł demaskujących nieprzyjaciela i jego propagandę, wyjaśniających rolę i znaczenie wykonywanych zadań bojowych, wskazujących zasady zachowania bojowego; nawołujących do zdyscyplinowania, ofiarności, wytrwałości i męstwa;
 - opracowywanie i wysyłanie do sztabów podległych pułków "Wyciągu z Komunikatu Rozpoznawczego" zawierającego dane o sytuacji moralno-politycznej w jednostkach nieprzyjaciela i jego ludności, stosowane przez niego kierunki i formy oddziaływania psychologicznego na nasze wojska.

Oprócz wymienionych przedsięwzięć wydział polityczny winien również wykonywać różnorodne czynności organizacyjne, do których należy zaliczyć:

- systematyczny kontakt z wydziałem operacyjnym i rozpoznawczym dywizji dla koordynowania przedsięwzięć, wymiany doświadczeń oraz otrzymywania materiałów z tych komórek do pracy partyjno-politycznej;
- nawiązywanie łączności z aparatem politycznym

podległych jednostek dla zasięgnięcia informacji o nastrojach, stanie moralno-bojowym i realizowanych przedsięwzięciach oraz przekazywania doraźnych informacji i zaleceń;

- opracowywanie i wysyłanie w określonym czasie meldunków do Zarządu Politycznego AL o nastrojach wśród żołnierzy i przedsięwzięciach w pracy partyjno-politycznej;
- zorganizowanie zaopatrzenia jednostek w sprzęt techniczny do prowadzenia pracy propagandowej i kulturalnej oraz w materiały propagandowe przesyłane przez nadrzędne instancje;
- zbieranie z sąsiednich lub współdziałających jednostek i upowszechnienie najlepszych form i metod działalności bojowej i partyjno-politycznej;
- organizowanie kontaktów z organami politycznymi OTK lub władzami terenowymi i organizowanie form oddziaływania politycznego na ludność cywilną za pomocą kontaktów wydziałonych oficerów, komunikatów, odezw, ulotek itp.;
- sprawowanie nadzoru nad pracą drukarni polowej i urządzeniami propagandowymi;
- ustalenie wspólnie ze sztabem sposobu, miejsca i trasy przemieszczania środków technicznych i urządzeń propagandowych, na trasach przegrupowania;
- planowanie i organizacja zaopatrzenia jednostek w filmy fabularne, oświatowe, dokumentalne

- i kroniki filmowe, fotoserwisy, płyty i nagrania magnetofonowe;
- organizacji drobnych remontów i napraw urządzeń technicznych środków propagandy;
 - ustalanie wspólnie ze służbą zaopatrzenia sposobów adaptacji i wykorzystania zdobytego sprzętu propagandowego i kulturalno-oświatowego, prowadzenia jego ewidencji i składania w tej sprawie sprawozdań do ZP AL;
 - opracowywanie i przesyłanie meldunków o stratach i stanie materiałowo-technicznego zabezpieczenia oraz zapotrzebowań na sprzęt, materiały propagandowe i kulturalne.

Wszystkie przedsięwzięcia partyjno-polityczne, wykonywane w czasie planowania i organizacji działań bojowych muszą służyć głównemu celowi, to jest wykonaniu zadań w powietrzu. A więc główna uwaga w pracy partyjno-politycznej musi być skierowana na personel latający. Niezależnie od oddziaływania na pilotów formami masowo-propagandowymi, zastępcy dowódców pułków d/s politycznych zobowiązani są do prowadzenia z nimi osobistej pracy indywidualnej.

Okres przygotowawczy do prowadzenia działań bojowych musi być wykorzystany tak, aby w czasie działań bojowych każdy żołnierz znał swoje miejsce, wykonywane zadania oraz przejawiał maksimum inicjatywy i aktywności w ich realizacji.

7. WYBADANIA, SPECYFIKA I FORMA PRACY WYDZIAŁU POLITYCZNEGO W OKRESIE DYNAMIKI DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Okres dynamiki walki rozpoczyna się z chwilą przejścia pułków lotniczych do działań w powietrzu i trwa do czasu wykonania postawionych zadań bojowych. Żołnierze, a szczególnie piloci bezpośrednio wykonujący zadania w powietrzu znajdują się w stanie dużego napięcia sił fizycznych i psychicznych, stąd i praca partyjno-polityczna będzie się charakteryzować pewną specyfiką. Główny ciężar tej pracy przesunięty będzie na ogniwa dołowe, na bezpośrednią indywidualną pracę z aktywnym, a poprzez niego z pozostałym stanem osobowym. Znacznie mniejsze będą możliwości stosowania form organizacyjno-masowych.

W okresie dynamiki działań bojowych głównym celem działalności partyjno-politycznej winno być:

1. Wskazywanie patriotycznych i internacjonalistycznych obowiązków i kształtowania woli walki z nieprzyjacielem.
2. Przeciwdziałanie wszelkim przejawom nadmiernego poczucia niebezpieczeństwa utraty życia lub zdrowia, głównie jednak przez;
- rzeczowe, zwięzłe i sugestywne wskazywanie żołnierzom zwłaszcza na żywych przykładach

i faktach możliwości ochrony jakie daje im posiadany sprzęt, środki zabezpieczenia bojowego oraz odpowiednio wczesne pouczanie ich o niezbędnych zasadach zachowania się i postępowania w złożonych sytuacjach bojowych;

- wskazywanie żołnierzom możliwości i skutków niszczenia sił i środków nieprzyjaciela, a tym samym ograniczenia jego możliwości bojowych;
- wytwarzanie wśród żołnierzy atmosfery zaufania do wzajemnej pomocy współdziałających sił i środków w trakcie wykonywania określonych zadań.

3. Przeciwdziałanie objawom przesadnego interpretowania sił i możliwości bojowych nieprzyjaciela, niedostatków uzupełnień, zaopatrzenia oraz niedociągnięć w zakresie dowodzenia głównie przez:

- wskazywanie obiektywnych przyczyn i okoliczności niekorzystnych, zmian w charakterze działań, chwilowych niedostatków w środkach walki i żywienia;
- wskazywanie właściwego, pełnego obrazu zachodzących wydarzeń i zjawisk na polu walki oraz kształtowanie odpowiedniej postawy wobec nich w trakcie walki.

4. Przeciwdziałanie dezorientacji bojowej przez:

- informowanie żołnierzy o położeniu bojowym

- wojsk własnych i nieprzyjaciela oraz o możliwościach działania określonych sił i środków nieprzyjaciela w poszczególnych etapach walki;
- przypominanie treści zadań stawianych przez dowódców oraz wynikających z nich nakazów i zasad postępowania.
5. Przeciwdziałanie objawom niewiary w perspektywy walki i zwycięstwa, głównie przez:
- wyjaśnianie obiektywnych przyczyn zachodzących zmian w sytuacji bojowej;
 - wskazywanie i popularyzowanie realnej siły i możliwości bojowych własnych oddziałów i związków taktycznych, skuteczności działania współdziałających sił i środków oraz rezultatów działań na innych odcinkach walki.
6. Przeciwdziałanie wszelkim formom narastania uczucia strachu, głównie jednak przez kształtowanie wysokiego stopnia świadomego rozeznania i interpretowania zjawisk wywołujących uczucia strachu, gdyż właśnie świadomość spełnia funkcję regulującą zakres i stopień przeżywania uczucia strachu. Ważnym elementem przeciwdziałania narastania uczucia strachu będzie także kształtowanie u podległych oficerów spełniających funkcje dowódcze lub transmitujących komendy w systemie łączności dowodzenia opanowanej postawy w sytuacjach stresowych.

Przedstawione cele oddziaływania partyjno-politycznego na wojska własne w warunkach bojowych wymagają odpowiednio dobranych i przemyślanych form, które zapewniłyby ich pełną realizację.

Praca wydziału politycznego dywizji lotniczej podczas dynamiki walki rozpoczyna się z chwilą postawienia przez dowódcę dywizji zadań bojowych podległym pułkom i trwa do czasu ich wykonania.

Szef wydziału politycznego po zapoznaniu się z treścią zadań bojowych podejmuje zwykle następujące przedsięwzięcia organizacyjne:

1. Uaktualnia i koordynuje wcześniej opracowane główne cele, kierunki i formy pracy wydziału politycznego oraz ustala konkretne zadania dla poszczególnych oficerów.
2. Organizuje wysłanie do jednostek wytycznych do pracy partyjno-politycznej w czasie dynamiki działań oraz materiałów propagandowych jak: poradników, biuletynów, ulotek itp.
3. Przeprowadza odprawę pracowników wydziału politycznego, w czasie której omawia:
 - ogólny charakter zadań bojowych dywizji;
 - kierunek i zadania pracy partyjno-politycznej;
 - zadania szczególne dla poszczególnych oficerów m.in. wydzielając część z nich do prowadzenia bezpośredniej pracy w poszczególnych jednostkach;

- ustala sposób, miejsce i czas wykorzystania wozu propagandowego;
- określa tryb i formę składania meldunków z jednostek i do przełożonych;
- wyznacza oficerów do bezpośredniej pracy w jednostkach.

Część oficerów wyznaczonych do bezpośredniej pracy w jednostkach udaje się tam i przebywa do czasu wykonania określonych zadań lub do chwili odwołania. Wraz z nimi można skierować do jednostek techniczne środki propagandy, a zwłaszcza wóz propagandowy. Również szef wydziału politycznego, jego zastępca lub sekretarz KP winni utrzymywać kontakt z zastępcami dowódców jednostek d/s politycznych i aktywem. Głównym zadaniem oficerów wyznaczonych do bezpośredniej pracy w jednostkach będzie:

- pomoc aparatowi politycznemu pułków w organizacji i prowadzeniu pracy propagandowej wśród żołnierzy /prowadzenie instruktaży z aktywem, opracowywanie treści materiałów propagandowych, bezpośrednie prowadzenie pracy propagandowej itp./;
- kierowanie pracą przydzielonych do jednostek technicznych środków propagandy;
- gromadzenie przykładów bohaterkiej postawy żołnierzy i ich popularyzowanie;
- reagowanie na warunki bytowe żołnierzy i troska o utrzymanie dobrego stanu psychofizycznego pilotów;

- śledzenie sytuacji bojowej i meldowanie przeznaczonym o ważniejszych wydarzeniach oraz stanie moralno-politycznym żołnierzy w jednostkach.

Praca oficerów wydziału politycznego w jednostkach zbliża organa partyjno-polityczne do mas żołnierskich, pozwala wnikliwie poznawać nastroje ludzi, trudności i bolączki, zdobywać niezbędne doświadczenia oraz sprawdzać celowość i skuteczność przedsięwzięć wydziału politycznego.

Szef wydziału politycznego w czasie działań bojowych poza krótkimi wyjazdami do jednostek, pracuje z częścią oficerów na SD dywizji. Ze składu tych oficerów przydziela jednego lub dwóch na ZSD dywizji.

Część oficerów z szefem wydziału lub jego zastępcą na czele, pozostająca na SD spełnia funkcje kierownicze, wykonując także różnorodne czynności organizacyjno-polityczne.

Do głównych zadań pozostałej na SD części wydziału politycznego w czasie dynamiki działań należy zaliczyć:

1. Utrzymywanie systematycznej łączności z aparatem politycznym podległych jednostek i skierowanymi do nich oficerami wydziału politycznego oraz zbieranie od nich informacji o sytuacji bojowej i moralno-politycznej wśród żołnierzy własnych i nieprzyjaciela.
2. Analizowanie otrzymanych informacji i meldunków, wypracowywanie wniosków i zaleceń do dal-

szej pracy partyjno-politycznej oraz informowanie o nich dowódcy dywizji i Zarządu Politycznego AL.

3. Opracowywanie referatów-meldunków i przedstawianie ich dowódcy dywizji przy wypracowywaniu kolejnych decyzji do działań bojowych.
4. Wymiana wzajemnej informacji z wydziałem operacyjnym i rozpoznawczej o sytuacji bojowej i nastrojach moralno-psychicznych wojsk własnych i nieprzyjaciela.
5. Opracowywanie i rozkolportowywanie do jednostek potrzebnych materiałów propagandowych do bezpośredniego wykorzystania w pracy z żołnierzami /biuletynów informacyjnych, komunikatów, błyskawic, ulotek, audycji na taśmach magnetofonowych itp./.
6. Udzielanie pomocy aparatowi zaopatrzenia i służby zdrowia w organizacji zaopatrzenia materiałowo-bytowego żołnierzy oraz zapewnienia należytej opieki sanitarno-medycznej ranym.
7. Udzielanie pomocy w organizacji pogrzebów poległych żołnierzy i powiadamianiu rodzin.
8. Inspirowanie i koordynowanie zamierzeń związanych z ochroną zabytków historycznych i kulturalnych.
9. Uogólnienie doświadczeń pracy partyjno-politycznej oraz inspirowanie wymiany i upowszechnienie najlepszych doświadczeń bojowych, szcza-

gólnie personelu latającego.

10. Organizowanie opieki nad ludnością cywilną w rejonie bazowania poszczególnych pułków dywizji i rozwijanie wśród nich pracy propagandowej.
11. Prowadzenie bezpośredniej pracy politycznej wśród żołnierzy sztabu dywizji i pododdziałów bezpośrednio podległych dywizji.
12. Prowadzenie mapy działania politycznego, dziennika czynności wydziału politycznego oraz innych dokumentów, określonych przez przełożonych lub wynikających z potrzeb działań.
13. Organizowanie kontaktu z garnizonami, w których pozostały rodziny oraz informowanie zainteresowanych o ich warunkach.
14. Utrzymywanie współpracy z redakcją gazety Armii Lotniczej /przekazywanie reportaży i danych do artykułów prasowych/.
15. Współpraca z Wydziałem Kadry w dziedzinie odznaczeń, awansów i wyróżnień.

Całość pracy partyjno-politycznej w czasie działań bojowych uwarunkowana jest zadaniami jakie wykonuje dywizja. DIM z zasady otrzymuje zadania osłony z powietrza działań wojsk lądowych, Mar. Woj., wojsk desantowych, zabezpieczenia działań innych rodzajów lotnictwa, zwalczania desantów powietrznych nieprzyjaciela itp. Wykonywanie tych zadań wymaga często przeprowadzenia manewru lotniczego, co stwarza dla pracy partyjno-politycznej

pewne trudności. Pułki lotnicze mogą działać rozczłonkowane na eskadry /nawet na klucze/ z różnych lotnisk, a nawet odcinków autostrad i szos. Stąd problem dotarcia do każdego elementu ugrupowania pułku, zabezpieczenia lotów, szybkiego odtworzenia gotowości bojowej samolotów i załóg w trudnych warunkach.

Podobne problemy występują i w DLSzR, gdzie również wykonywane są zadania w zasadzie z jednoczesnym manewrem lotniskowym i odtworzeniem gotowości bojowej na innym lotnisku. W tych warunkach wydział polityczny musi zapewnić:

- dopływ stałej informacji od tych zgrupowań o nastrojach i stanie moralno-politycznym;
- dotarcie etatowego aparatu partyjno-politycznego i aktywu partyjnego do każdego elementu tego ugrupowania, ze wszystkich pułków lotniczych;
- zabezpieczenie partyjno-polityczne sprawnego przeprowadzenia manewru lotniskowego i szybkiego odtworzenia gotowości bojowej w nowym miejscu bazowania każdego elementu samodzielnego ugrupowania;
- zabezpieczenie potrzeb bytowych żołnierzy /szczególnie pilotów/ i utrzymanie ich dobrego stanu psychofizycznego w każdym ugrupowaniu.

W odróżnieniu od wojsk lądowych w jednostkach i pododdziałach lotnictwa w okresie działań bojowych istnieją dużo szersze możliwości prowa-

dziania pracy politycznej. Jednostki lotnicze bowiem są związane ze swymi lotniskami, prowadzą działania ze stałego miejsca /lotniska/, nie zostają w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem z wyjątkiem załóg lotniczych, które prowadzą działania powietrzne. Stąd w czasie działań DLM /DLMSz/ wydział polityczny może również organizować takie przedsięwzięcia jak:

- odprawy oficerów wydziałów i zastępców dowódców pododdziałów zabezpieczenia materiałowo-technicznego, celem podsumowania pracy, omówienia istniejącej sytuacji lub kolejnych zadań;
- narady partyjno-służbowe personelu inżyniersko-technicznego lub zaopatrzenia na temat konkretnych zadań czy zaistniałych trudności;
- narady kierowników grup partyjnych z udziałem aktywu EMW na temat zadań i form pracy propagandowo-agitacyjnej;
- narady personelu latającego na temat doświadczeń w prowadzeniu działań powietrznych.

Ogólnie należy stwierdzić, iż prowadzenie pracy partyjno-politycznej w lotnictwie wymaga uwzględnienia różnic funkcjonalnych poszczególnych służb lotniczych /personel latający, techniczny, służba zaopatrzenia i ochrony, ubezpieczenia lotów i łączności/ oraz stojących przed nimi zadań, a także zasad ich działania. Jednak główną uwagę należy zwracać na prowadzenie pracy z personelem latającym.

VI. DOKUMENTY PROWADZONE PRZEZ WYDZIAŁ POLITYCZ- NY W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DLM /DLMSz /

Aby praca partyjno-polityczna była prowadzona planowo i jak najbardziej skutecznie, niezbędne jest prowadzenie przez wydział polityczny określonych dokumentów.

Dotyychczasowa praktyka pracy partyjno-politycznej w warunkach bojowych i podczas ćwiczeń wskazuje na potrzebę prowadzenia przez wydział polityczny dywizji następujących zasadniczych dokumentów: planu przedsięwzięć, mapy działania politycznego, teczki referatów-meldunków szefa wydziału politycznego, dziennika czynności.

1. Plany pracy partyjno-politycznej wydziału politycznego

Plan pracy wydziału politycznego winien zawierać przedsięwzięcia partyjno-polityczne w poszczególnych okresach działań bojowych. Wydział polityczny dywizji lotniczej winien w zasadzie wypracować odrębne plany przedsięwzięć na poszczególne okresy działań bojowych, a mianowicie:

- na okres planowania i organizacji działań;
- na okres dynamiki działań bojowych.

Forma tych planów jest jednakowa w obu okresach działań bojowych i może być opisowa lub graficzna.

Plan pracy wydziału politycznego winien obejmować:

- kierunki i cele jakie należy realizować poprzez planowane przedsięwzięcia partyjno-polityczne w trakcie planowania, organizacji i prowadzenia działań bojowych;
- przedsięwzięcia organizacyjno-polityczne;
- przedsięwzięcia propagandowo-agitacyjne;
- przedsięwzięcia w zakresie propagandy specjalnej;
- wykorzystanie technicznych środków propagandy /wozu propagandowego i drukarni dywizyjnej/.

2. Mapa działania politycznego wydziału politycznego

Jest to robocza mapa taktyczna o określonej skali, jaka obowiązuje na szczeblu dywizji /zazwyczaj w skali 1:500 000/. Na mapie tej nanosi się ogólną sytuację taktyczną niezbędną dla wydziału politycznego, elementy polityczno-demograficzne oraz dane o własnej dywizji.

W zakresie sytuacji taktycznej nanosi się także elementy jak:

- aktualny zarys styczności bojowej z nieprzyjacielem;
- rejony uderzeń jądrowych;
- rozmieszczenie poszczególnych pułków lotniczych i pododdziałów własnej dywizji;
- SD i ZSD AL, własnej dywizji, podległych jednostek i współdziałających;
- trasę przebazowań poszczególnych rzutów naziem-

nych podległych pułków lotniczych;
- działalność grup dywersyjnych i desantowych;
- rozmieszczenie punktów sanitarno-medycznych.
W zakresie sytuacji polityczno-demograficznej,
na mapę winny być naniesione takie zagadnienia
jak:

- rejony, w których występują elementy wrogie politycznie;
- siedziby władz partyjnych i państwowych;
- zabytki historyczne i kulturalne;
- rejony objęte propagandą nieprzyjaciela.

W zakresie przedsięwzięć wydziału politycznego
nanosi się:

- trasy marszu i rejony pracy technicznych środków propagandy;
- rejony i miejsca działania propagandowo-agitacyjnego oficerów wydziału politycznego;
- warsztaty remontowe sprzętu polityczno-propagandowego.

3. Teczka referatów-meldunków szefa wydziału politycznego dla dowódcy dywizji

Referat-meldunek opracowuje się na podstawie oceny nastrojów i stanu pracy partyjno-politycznej w jednostkach dywizji, jak również dokumentów przesłanych przez ZP AL, a przede wszystkim na podstawie biuletynu informacyjnego ZP AL, załącznika do Komunikatu Rozpoznawczego AL i danych demograficzno-politycznych.

Referat-meldunek winien obejmować takie zagadnienia jak:

- charakterystykę polityczną wojsk nieprzyjaciela ze szczególnym uwzględnieniem lotnictwa;
- dane polityczno-demograficzne o rejonie działań bojowych i przebazowania lotnictwa;
- stan moralno-polityczny żołnierzy dywizji ze szczególnym uwzględnieniem personelu latającego;
- zamierzenia wydziału politycznego;
- propozycje co do najlepszego wykorzystania sił i środków dywizji.

Bardzo ważną częścią referatu-meldunku są wnioski wynikające z analizy poszczególnych zagadnień. Wnioski te muszą iść w kierunku możliwości wykorzystania żołnierzy, a zwłaszcza pilotów do planowanych działań bojowych, propozycje ochrony zabytków i obiektów kulturalnych oraz zadań w pracy nad kształtowaniem właściwych nastrojów i postaw moralno-bojowych.

4. Dziennik czynności wydziału politycznego dywizji

Dziennik czynności wydziału politycznego jest bardzo ważnym dokumentem bojowym. Prowadzi się go w formie graficznej /zał. nr 5/ rejestruje w nim takie wydarzenia jak:

- ważniejsze wydarzenia bojowe i polityczne;
- zwięzłą treść otrzymywanych zarządzeń, wytycznych lub poleceń wyższych przełożonych;

- wydawane rozkazy, zarządzenia i wytyczne przez sztab i wydział polityczny do podległych jednostek;
- podstawowe formy pracy partyjno-politycznej wydziału politycznego głównie w zakresie realizacji otrzymanych zadań.

Niezależnie od powyższych dokumentów zasadniczych wydział polityczny winien prowadzić, stosownie do potrzeb niektóre dokumenty pomocnicze jak:

- teczkę sprawozdań i meldunków;
- teczkę zarządzeń i wytycznych przełożonych.

Omówione w niniejszym temacie zadania, treść, formy i metody pracy partyjno-politycznej na szczeblu DLM /DLMSz/ nie należy traktować jako w pełni wyczerpujące. Wszystkie te formy i metody trzeba stale udoskonalać, wzbogacać i sprawdzać w praktyce wszelkiego rodzaju ćwiczeń.

Zakres tematu jaki przedstawiono stanowi niezbędne minimum do zrozumienia miejsca, roli i zadań pracy partyjno-politycznej w warunkach bojowych, a także podstawowych sposobów, form i metod pracy wydziału politycznego DLM /DLMSz/ w warunkach działań bojowych.

x

x

x

LITERATURA

1. ppłk mgr St. WASIL "Organizacja i prowadzenie pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych DZ/DPano/" Skrypt ASG nr bibl. 04991.
2. "Praca aparatu politycznego w operacji zaczepnej Frontu w początkowym okresie wojny" Wyd. GZP WP Warszawa 1962 r. /wydanie tajne/.
3. Mieczysław Rajca "Praca aparatu politycznego w czasie ćwiczeń /działań bojowych/ wojsk na szczeblu taktycznym" wyd. GZP WP Warszawa - 1964 r. /wydanie tajne/.
4. Niektóre kierunki i formy pracy partyjno-politycznej w czasie ćwiczeń taktycznych DLM /DL MSz/ część I" wyd. DLO ZP Poznań 1963 r. /wydanie poufne/.
5. "Z doświadczenia aparatu politycznego ludowego Wojska Polskiego w II wojnie światowej" wyd. GZP WP - 1949 r.

Wydrukowano w 40 egz.

Egz. Nr 1-40 Bibl. Tajna

Wyk. mjr Janusz

Druk. M.S.

Nr ks. 01065/02283/WW

Kor. W.H.

T A J N E

Egz.Nr...

Załącznik nr 1

Uwaga:

Zarządzenie nieniejsze było opracowane i wykorzystane podczas ćwiczeń L.O.w 1965 r. Załączone zostało do niniejszego skryptu jako przykład praktykowanej formy dokumentu bojowego. Natomiast treść zarządzenia będzie zawsze odmienna, gdyż odpowiadać musi swoistej sytuacji polityczno-militarnej i konkretnym potrzebom działania politycznego podczas określonych działań bojowych.

ZARZĄDZENIE 01/Polit.

SZEFA ZARZĄDU POLITYCZNEGO 5 ARMII LOT-
NICZEJ M.P. 13.00 23.05.

W dniu dzisiejszym o godz. 12.00 wojska GA "PÓLNOC" rozpoczęły działania wojenne zmasowanym uderzeniem środkami konwencjonalnymi i lotnictwem na ośrodki administracyjne, polityczne i gospodarcze, ważne węzły drogowe, lotniska oraz zgromadzenia wojsk i obiekty tyłowe państw członków Układu Warszawskiego.

2 PTSP dokonały między innymi uderzeń na m. BYDGOSZCZ, POZNAŃ, CHOJNICE, BYTOM, WAŁCZ, SŁUPSK i JASTARNIĘ, działając małymi grupami i na małych wysokościach przy użyciu następujących typów samolotów: F-104G, G-91, F-84F, Canberra-B-6,

B-7, B-8 oraz RF-84F i G-91R. Ustalono, że w I-szym rzucie GA "PÓLNOC" działa 6 DZ/N/, 1 KA /Br/, 1 KA/N/; a w II rzucie 1 KA/H/.

Rozpoczęcie działań wojennych nie stanowi zaskoczenia dla stanów osobowych, a rozśrodkowanie związków taktycznych i oddziałów Frontu Nadmorskiego poważnie obniżyło procent strat. Wojska Frontu Nadmorskiego są w stanie gotowości bojowej do rozpoczęcia działań zaczepnych i zadania agresorowi ostatecznej klęski. Lotnictwo myśliwskie 5 AL w ramach OPL brało udział w przechwytywaniu celów powietrznych, odnosząc już w pierwszej godzinie działań szereg sukcesów. W związku z zaistniałą sytuacją polityczną i militarną przed aparatem politycznym związków taktycznych i oddziałów 5 AL stoją następujące zadania:

1. Główny wysiłek w pracy aparatu politycznego, dowódców, organizacji partyjnych i młodzieżowych skierować na dokładne i wyczerpujące informowanie żołnierzy o aktualnej sytuacji politycznej i militarnej. Wyjaśnić przyczyny, charakter i cele polityczne obecnej wojny oraz mobilizować żołnierzy do pełnego wykonania stojących zadań.
2. Wszystkimi dostępnymi środkami propagandy i agitacji wzbudzać nastroje nienawiści do wroga oraz wiarę w pełne zwycięstwo naszej słusznej sprawy. Kształtować odwagę żołnierzy, hart i inicjatywę, wytrzymałość na trudy i znoje

polu walki oraz pełną gotowość do poświęceń w obronie swego narodu i kraju.

3. Rozwijać pracę polityczną nad pogłębianiem braterstwa broni z Armią Radziecką, NAL NRD i innymi armiami państw Układu Warszawskiego. Mocno podkreślać, że imperializm i militarizm zachodnio-niemiecki jest wrogiem Polski Ludowej, jak i narodu niemieckiego, a naszym celem jest walka z niemieckimi militarystami i neofaszystami - sługusami imperializmu amerykańskiego, a nie walka z narodem niemieckim.
4. Zwrócić uwagę na operatywne rozpoznanie i kształtowanie zastrojów wśród żołnierzy rezerwistów, wpajając przestrzeganie przez żołnierzy tajemnicy wojskowej i czujności, ochrony obiektów wojskowych, a szczególnie bomboskładów, magazynów mps, stojanek samolotów itp. oraz gotowość do natychmiastowego działania w wypadku napadu grup dywersyjnych i sabotażowych.
5. Po wkroczeniu na terytorium przeciwnika zdecydowanie przeciwdziałać wszelkim poczynaniom nie licującym z honorem i godnością żołnierza polskiego.
6. W celu przeciwdziałania propagandzie przeciwnika, należy systematycznie poznawać jej treść, formy i metody oraz podejmować odpowiednie przedsięwzięcia profilaktyczne i wyjaśniające.
7. We wszystkich oddziałach i samodzielnych pod-

oddziałach przeprowadzić wiece żołnierskie, a w pododdziałach zebrania żołnierskie. Na odprawach aparatu politycznego omówić aktualną sytuację, zadania oraz formy realizacji tych zadań. W pracy propagandowej wykorzystać formy pracy indywidualnej oraz działalności grup partyjnych i KMW oraz aktywu.

Ponadto polecam:

a/ W pracy z personelem latającym główny wysiłek skierować na mobilizację pilotów do pełnego wykonania postawionych zadań. Szeroko popularyzować pilotów wyróżniających się w czasie wykonywania zadań, upowszechniać formy i sposoby skutecznego zwalczania nieprzyjaciela, podkreślać duże znaczenie natychmiastowego meldowania o rozeznaczonych zgrupowaniach wojsk, uzbrojenia, składów oraz znaczenie skutecznego rażenia wykrytych celów.

Personel lotnictwa rozpoznawczego przestrzegać przed zbędną brawurą, która może być przyczyną zniszczenia lub uszkodzenia sprzętu i niewykonania zadania mającego szczególne znaczenie w początkowym okresie działań. Przeciwdziałać przejawom przygnębienia i defetyzmu wśród personelu latającego na tle poniesionych strat.

b/ W pracy z personelem inżynieryjno-technicznym kłaść nacisk na szybkie i sprawne odtwarzanie gotowości bojowej samolotów po wykonaniu zadania i sprawny remont uszkodzonego sprzętu.

- c/ W pracy z personelem zaopatrzenia rozwinąć formy pracy politycznej nad zabezpieczeniem szybkiego i operatywnego zaopatrywania pułków lotniczych w środki niezbędne do walki, paliwo amunicję, bomby i rakiety.
- d/ Udzielać pomocy aparatowi kwatermistrzowskiemu w pełnym zabezpieczeniu warunków bytowych żołnierzy i kadry, między innymi wyżywienia, zakwaterowania i odpoczynku.
- e/ Kontynuować pracę polityczną na odcinku upowszechnienia zasad działania w warunkach zastosowania broni masowego rażenia oraz zasad likwidacji skutków jej użycia. Popularyzować materiały szkoleniowe z zakresu opbmar, kontrolować przygotowanie do pracy punktów dezaktywacyjnych, sanitarno-medycznych i środków zabezpieczenia. Meldować do ZP 5 AL o stanie pracy politycznej i skuteczności działania aparatu politycznego, nastrojach żołnierzy oraz zaistniałych wypadkach i wydarzeniach, codziennie do godz. 20.00. O wydarzeniach szczególnej wagi meldować natychmiast.

SZEF ZARZĄDU POLITYCZNEGO 5 AL

Załącznik nr 2

T A J N E

Egz.Nr...

Uwaga:

Plan niniejszy był opracowany i wykorzystany podczas ćwiczeń ze słuchaczami ASG w 1966r. Załączony został do niniejszego skryptu jako przykład praktykowanej formy dokumentu bojowego. Natomiast treść planu będzie zawsze odmienna, gdyż odpowiadać musi swoistej sytuacji polityczno-militarnej i konkretnym potrzebom działania politycznego podczas określonych działań bojowych.

"ZATWIERDZAM"
DOWÓDCA 3 DLMSz

T A J N E

Egz.Nr...

Dnia1966r.

==PLAN==

Pracy Wydziału Politycznego 3 DLMSz na okres planowania i organizacji działań bojowych w czasie od 26.5 do 29.5.1966r.

ZADANIA OGÓLNE

1. Nakierować pracę oficerów wydziału i sekcji politycznych podległych jednostek na wyjaśnianie agresywnej polityki państw zachodnich i ich przygotować do wojny, naszych zadań obronnych, roli i znaczenia stawianych zadań bojo-

wych oraz mobilizować na tej bazie do czujności i aktywnej postawy w wypełnianiu patriotycznych obowiązków.

2. Rozwinąć bezpośrednio oddziaływanie środkami i formami pracy propagandowo-agitacyjnej na stany osobowe w zakresie kształtowania czujności, odporności na wrogą propagandę, nienawiści do imperialistycznego agresora i wolę walki w obronie ojczyzny. Szczególnie konsekwentnie przeciwdziałać nastrojom defetyzmu, niepewności przesadnym interpretowaniu siły nieprzyjaciela, strachu, a zwłaszcza wypadkom dezercji.
3. Udzielić bezpośredniej pomocy przez oficerów i środki techniczne wydziału politycznego sekcjom politycznym 8 i 11 plmsz oraz 40 bol w rozwinięciu bezpośredniej pracy instruktywnej z aktywnym partyjno-młodzieżowym i pracy propagandowo-agitacyjnej z żołnierzami.
4. Rozwinąć, w porozumieniu z organami politycznymi OTK, bezpośrednio oddziaływanie propagandowe na ludność cywilną w rejonie bazowania podległych jednostek, głównie jednak w m. Gryfino i Chojna, w celu przeciwdziałania nastrojom paniki i propagandzie politycznej nieprzyjaciela.

Lp	Treść przedsię- wzięć	Termin wyko- niania	Miejsce wyko- niania	Wyko- nawca
1	2	3	4	5
	I. W zakresie przedsię- wzięć organizacyjno- partyjnych			
1	Opracować i przesłać do jednostek następu- jące dokumenty regu- lujące zakres i treść pracy partyjno-poli- tycznej: - zarządzenie do pra- cy partyjno-politycz- nej w zaistniałej sytuacji i w związku z otrzymanym zada- niami; - dane demograficzno- polityczne nowych re- jonów bazowania jed- nostek dywizji; - wyciąg z komunikatu rozpoznawczego o sta- nie moralno-politycz- nym jednostek nie- przyjaciela; - wskazówki dla aktywu określające zadania, zasady i formy oraz treść indywidualnego odciążania na żoł- nierzy w kształtowa- niu pozytywnych na- strojów; - list otwarty dowódcy do żołnierzy na te- mat zadań i zasad po- stępowania.	26.5 g. 18.00	SD dywizji	Zca szefa WP
		--"--	-- " --	Instr. org.
		--"--	-- " --	Instr. prop.
		--"--	-- " --	Instr. org. partyj- ny
		--"--	-- " --	St. ins prop.

1	2	3	4	5
2.	Przeprowadzić odprawę oficerów wydziału politycznego i zastępców dowódców pododdziałów bezpośrednio podległych dla omówienia: -aktualnej sytuacji polityczno-militarnej; -zadań bojowych dywizji, zamiaru dowódcy i wytycznych Z.P.AL; -zadań poszczególnych oficerów w rozwinięciu pracy partyjno-politycznej.	26.5 g.13.00	SD dywizji	Szef WP
3.	Opracować i przedstawić dowódcy referat meldunek o stanie moralno-politycznym żołnierszy, ludności w rejonach bazowania i zamierzeniach wydziału w zabezpieczeniu wykonania zadań bojowych dywizji.	26.5. g.18.00	- " -	Szef WP
4.	Udzielić bezpośrednio pomocy sekcjom politycznym w pracy ze stanem osobowym i ludnością cywilną w rejonach bazowania: 8 plmsz; 11 plmsz.	26.3 do 27.5 od g.19.00	BRYPINO	Instr. młodz.
5.	Utrzymać stały kontakt i wzajemną informację z wydziałem operacyjnym i rozpoznawczym dywizji.	-"-	CHOJNA SD/SSD	Instr. KO Instr. polit.
		Stosownie do narastających zmian w sytuacji.		

1	2	3	4	5
6.	Utrzymać systematycznie łączność z zastępcami dowódców podległych jednostek celem zbierania informacji o nastrojach i podejmowanych przedsięwzięciach oraz przekazywania zaleceń do pracy.	Ce naj- mniej 2 razy dziennie /wg 8.00 20.00	SD/ZSD	Instr. polik.
7.	Organizować odprawy instrukcyjne oficerów wydziału politycznego dla zapoznawania z sytuacją polityczną i bojową oraz omawiania aktualnych zadań.	7.00 i 16.00 codzien- nie	SD/ZSD	Szef W
8.	Opracowywać i przekazywać do ZP AL meldunki o nastrojach i stanie moralnym wojsk oraz podejmowanych przedsięwzięciach.	codzien- nie w g. 8.00 9.00	SD/ZSD	Zca szefa WP
9.	Nawiązywać kontakt z organami politycznymi ONK w rejonach GRYPINO, CHOJNA, BOLESZKOWICE oraz w miejscowościach planowanego bazowania celem zbierania danych o sytuacji wśród ludności cywilnej i korygowania planowanych przedsięwzięć w stosunku do ludności.	codzien- nie w g. 11.00 15.00	SD	St. Instr. KO
10.	Prowadzić konsultacje z szefem służby zdrowia dywizji w sprawie stanu psychofizycznego pilotów i potrzeb oddziaływania w tym zakresie.	codzien- nie /wg g. 18.00 19.00	SD/ZSD	Szef WP

1	2	3	4	5
11	Przeprowadzić bezpośrednio rozmowy z pilotami 13 plnsz, u których wystąpiły nastroje destrukcyjne i przedstawić w tej sprawie meldunek dla dowódcy.	26.5 19.00 22.00	SD 13plnsz	Szef WP
12.	Współpracować wspólnie z wybranym komitetem redakcyjnym "biuletynu doświadczeń bojowych" persohelu latającego/tajny	od 26.5 co 3 dni	SD	Szef WP
13.	Analizować sytuację polityczno-militarną stan nastrojów i postaw moralno-bojowych wśród wojsk własnych, nieprzyjaciela i ludności, przebieg działań bojowych oraz ustalać potrzeby i zadania pracy partyjno-politycznej.	co- dzien- nie	SD/ZSD	Szef WP
14.	Opracowywać i przedstawiać dowódcy meldunki o nastrojach i stanie moralno-bojowym żołnierzy podległych jednostek, a także ludności cywilnej w rejonach bazowania oraz o ważniejszych przedsięwzięciach wydziału politycznego. <u>II. W zakresie przedsięwzięć propagandowo-agitacyjnych</u>	codziennie i doręczanie w miarę potrzeb	SD/ZSD	Szef WP

1	2	3	4	5
1.	Opracować i wysłać do jednostek celów bezpośredniego wykorzystania w pracy propagandowej ze stanow osobowym następująca materiały: -Biuletynu Informacyjny "O sytuacji Politycznej"/przedruk biuletynu ZP AL/; -ulotkę do żołnierzy pt.: "Do czego dąży wróg". -komunikat drukowany pt.: "Wróg okłamuje"; -Apel /drukowany/pt. "Jak postępować"; -poradnik dla kierownic nt.: "Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa"; -audycję na taśmach magnetofonowych nt.: "Z nami są nerody" i "Zwyciężymy".	27,5 do g. 8,00	SD	St. Instrukc. prop. oraz instr. prop.
	-Biuletynu Informacyjny "O sytuacji Politycznej"/przedruk biuletynu ZP AL/;	.."	.."	.."
	-ulotkę do żołnierzy pt.: "Do czego dąży wróg".	.."	.."	.."
	-komunikat drukowany pt.: "Wróg okłamuje";	.."	.."	.."
	-Apel /drukowany/pt. "Jak postępować";	.."	.."	.."
	-poradnik dla kierownic nt.: "Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa";	.."	.."	.."
	-audycję na taśmach magnetofonowych nt.: "Z nami są nerody" i "Zwyciężymy".	27,5 do g. 22,00	.."	.."
2.	Opracowywać systematycznie informacje dla aktywn partyjno-ukolniczego o aktualnych wydarzeniach i zadaniach w pracy ze stanow osobowym.	co najmniej raz na 2-3 dni	SD/ZSD	.."
3.	Wydawać gazetę dywizyjną "Sokol" i rozkolportowywać ją wraz z materiałami ZP AL i GZP WP do podległych jednostek.	.."	.."	Zespół red.
4.	Opracować "apel" do żołnierzy zaopatrzenia materiałowo-technicznego" nawołujący do aktywnej postawy i przestrzegania wymaganych zasad zachowania podczas przebazowania.	do 28,5 g. 8,00	SD	Instr. org. przy współudziale ofic. zaop. mat. tech.

1	2	3	4	5
5	Opracować treść audycji od do przekazywania przy pomocy wozu propagandowego i organizować akcję propagandową tej treści wśród pododdziałów bezpośrednio podległych.	od 26.5 przez cały okres	rej. zes- rodkowa- nia	Instr. techn. środków prop.
6.	Opracowywać w miarę potrzeb drukowane materiały propagandowe /ulotki, błyskawice, lapele, poradniki itp/ oraz rozkolportowywać je do jednostek celem bezpośredniego wykorzystania w pracy propagandowo-agitacyjnej z żołnierzami.	Sukcesywnie w miarę narastających potrzeb	SD/ZSD	St. instr. i instr. propa- gandy
7.	Organizować pracę klubu polowego sztabu dywizji oraz systematycznie zaopatrywać go w sprzęt i środki kulturalno-rozrywkowe	od 26.5 przez cały okres	SD/ZSD	Instr. KO
8.	Organizować wyświetlanie filmów "Czołówki filmowej" dla kadry sztabu i żołnierzy pododdziałów bezpośrednio podległych oraz organizować wymianę filmów dla sekcji politycznych pułków.	"-	"-	"-
9.	Organizować nasłuch rozgłośni radiowej i przekazywać jego treść do wiadomości dowódcy i oficerów sztabu	od 26.5 codziennie w g. 6.00i 20.00	SD/ZSD	Instr. prop.

Uwaga:

W rubryce "Wykonawca" winno się podawać nie nazwy funkcyjne, lecz konkretne nazwiska osób wykonujących dane przedsięwzięcia. W powyższym planie użyto nazw funkcyjnych z uwagi na to, że skład wydziału politycznego dywizji przyjęty był aplikacyjnie.

SZEF WYDZIAŁU
POLITYCZNEGO 3 DLMSZ

T A J N E

Egz.Nr...

Załącznik nr 3

Zagadnienia, które winny być uwzględnione w roz-
feracie szefa wydziału politycznego dla dowódcy
dywizji

1. Wiadomości o przeciwniku:

- a/ charakterystyka polityczna personelu latają-
cego przeciwnika:
- narodowość;
 - stan nastrojów i postaw moralno-bojowych;
 - doświadczenie wojenne /zaklasyfikacja dowódców/;
 - stosunek między dowódcami a podwładnymi;
 - wpływ sytuacji politycznej, militarnej i
dotychczasowych walk na nastroje i postawy.
- b/ Formy i metody oddziaływania psychologicz-
nego na nasze wojska i podległe jednostki:
- treść oddziaływania, stosowane formy i
metody;
 - rejon, w którym szczególnie nasiloną jest
działalność psychologiczna.
- c/ Wnioski.

2. Stan nastrojów i postaw moralno-politycznych
oraz bojowych żołnierzy podległych jednostek,
w tym głównie personelu latającego

- a/ Stan upartyjnienia, w tym głównie personelu
latającego /o ile nie jest wcześniej znany/.
- b/ Stan orientacji politycznej i bojowej.

- c/ Wpływ sytuacji politycznej, militarnej i dotychczasowych walk na nastroje i postawy personelu latającego, oficerów, żołnierzy.
 - d/ Wpływ działalności psychologicznej nieprzyjaciela na nastroje i postawy żołnierzy /stosunek żołnierzy do jej działalności/.
 - e/ Stan dyscypliny wśród kadry i żołnierzy w tym wypadki nadzwyczajne.
 - f/ Praca polityczna w oddziałach, w tym co zrobiono w zakresie przygotowania stanu osobowego do walki.
 - g/ Wnioski i propozycje dotyczące wykorzystania posiadanych sił i środków.
3. Stan moralno-polityczny ludności cywilnej w aktualnych i planowanych rejonach bazowania:
- a/ Wpływ działań wojennych i propagandy nieprzyjaciela na nastroje i postawy ludności cywilnej /straty w ludziach, szkody materialne, stan zdrowia, zachowanie/.
 - b/ Stosunek ludności do wojsk własnych i przeciwnika /w tym ewentualnie wypadki i formy przeciwdziałania/.
 - c/ Wnioski.
4. Zamierzenia wydziału politycznego dywizji:
- a/ Główne kierunki pracy partyjno-politycznej wśród kadry /w tym personelu latającego/ i żołnierzy.
 - b/ Zasadnicze zamierzenia organizacyjno-partyjne.

- c/ Zasadnicze zamierzenia propagandowo-agitacyjne.
- d/ Planowane wykorzystanie sił i środków wydziału politycznego.
- e/ Wnioski.

